

CALEA MÂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Figuri luminoase ale mărturisirii credinței ortodoxe în vremurile de persecuție din secolul trecut: preotul profesor dr. Ilarion V. Felea

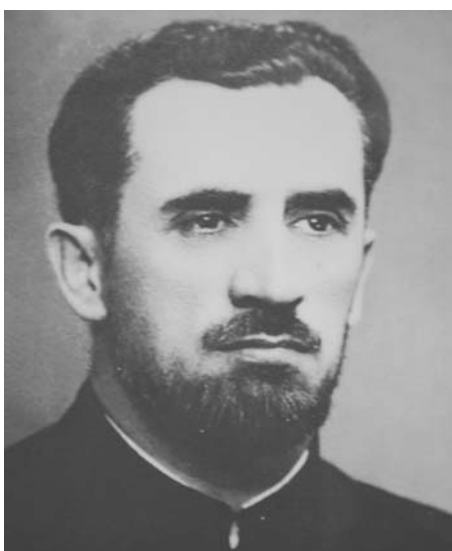
Părintele Ilarion V. Felea este o altă figură teologică remarcabilă care s-a impus în conștiința posterității, prin faptul, că el și-a aureolat întreaga sa viață de slujire teologică și preoțească cu cununa martirajului, trecând la cele veșnice în data de 18 septembrie 1961 în închisoarea de la Aiud.

Cercetarea teologică românească din prima jumătate a veacului trecut, precum și slujirea misionară a Bisericii, a cunoscut dezvoltări importante, ce se cuvin a fi identificate, analizate și sesizate în contemporaneitate, evidențiind acele valențe ale ei, care rămân și pe mai departe necesare, și care pun în lumină bogăția, complexitatea și actualitatea teologiei ortodoxe române în fiecare context istoric, în care se dezvoltă această teologie. În anumite perioade de timp această teologie a avut un pronunțat caracter mărturisitor. Pe această filieră mărturisitoare a teologiei și a vieții creștine se înscrie și regretatul preot profesor Ilarion V. Felea, prin persoana, viața, teologia și mărturisirea sa curajoasă.

Pe de altă parte, analizând dezvoltarea unei asemenea teologii, ne putem da seama de modul în care s-a articulat aceasta în viața, mărturia și lucrarea pastoral-misionară a Bisericii. Ca atare, fiecare epocă istorică provoacă Biserica spre a avea o anumită atitudine, reacție și mărturisire teologică, care, pe de o parte, să fie mereu identică cu ea însăși, pe de altă parte, să însemne răspunsuri mereu noi pe care Biserica, prin teologia ei, trebuie să le dea, având în atenție permanentă nevoile spirituale, culturale și duhovnicești ale credincioșilor, în vederea mântuirii lor.

Asumarea până la jertfa de sine a acestor exigențe teologice, pastoral-misionare și general bisericesti a fost un crez profund al celui care a fost părintele profesor Dr. Ilarion V. Felea.

Acesta a văzut lumina zilei la 21 martie 1903 în localitatea Valea Bradului jud. Hunedoara, ca fiu al preotului Ioan și al preotesei Marta, fiind 9 frați. Școala primară o urmează în comuna natală între anii 1910-1914. În toamna anului 1914 s-a înscris la gimnaziul ortodox român din Brad pe care l-a absolvit în 1918, urmând și cursurile liceului „Andrei Șaguna” din Brașov pentru o vreme, pentru ca să urmeze clasele VII-VIII la Liceul „Moise Nicoară” din Arad (1920-1922), unde și-a luat și bacalaureatul. Între anii 1922-1926 a urmat cursurile Academiei teologice „Andreiene” din Sibiu, unde, la data de 22 iunie 1926 a susținut examenul de calificare preoțească. Este hirotonit dia-

con și apoi preot de către vrednicul de pomenire mitropolit Dr. Nicolae Bălan al Ardealului, fiind numit preot în localitatea natală Valea Bradului, unde a păstorit între anii 1927-1930. Apoi, s-a transferat la parohia Arad-Șega I unde a păstorit până în anul 1939. În parohia Șega I a continuat lucrările de zidire a bisericii, îngrijindu-se în mod deosebit și pentru școala confesională din parohie, care devine un adevărat centru de cultură și misiune bisericască. Cu data de 1 iunie 1939 este numit preot paroh IV la parohia Arad-Centrul (Catedrala veche) unde păstorește până în 1958.

Preotul Ilarion v. Felea a pus mereu întrebarea: Ce este creștinismul? A răspuns la această întrebare, repetată de mai multe ori: este Duhul Adevărului, Religia iubirii, Religia culturii, Religia curățirii și desăvârșirii. Toate aceste răspunsuri au constituit tot atâtea cărți pe care le-a scris, sesizând specificul, bogăția și perenitatea învățaturii lui Iisus Hristos. El are o viziune de ansamblu asupra teologiei, pe care a prezentat-o într-un duh apologetic și viu. Dezvoltarea teologiei sale pornește de la dimensiunea pastoral-misionară a preoției, reflexiile sale teologice stând într-o relație intimă cu slujirea pastorală și eclezial-sacramentală. Adevărurile dogmatice, apologetice și duhovnicești le face cunoscute credincioșilor printr-o capacitate extraordinară de pătrundere în conștiința lor, prin intermediul prediciei, al cuvântărilor, al slujirii sale liturgice și al modului său de a fi.

Metoda sa de cercetare și elaborare a teologiei este tradițional-istorică, recurgând mereu la duhul Sfintei Scripturi și al Sfinților Părinți, dar și autoritativă,

Continuare în pagina 2

Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Îmbogățirea în Dumnezeu
Duminica a XXVI-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: unui om bogat i-a rodit țarina și se gândea în sine, zicând: ce voi face, căci nu am unde să-mi strâng roadele mele? Dar și-a zis: aceasta voi face: voi strica hambarele mele și mai mari le voi zidi; și voi strânge acolo toate roadele mele și bunătățile mele. Apoi voi zice sufletului meu: suflete, acum ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te. Însă Dumnezeu i-a zis: nebune, în această noapte vor cere de la tine sufletul tău; iar cele ce ai strâns tu ale cui vor fi? Așa se întâmplă cu cel care-și adună comoară pentru sine însuși, și nu în Dumnezeu se îmbogățește” (Luca 12, 16 – 21).

Iubiți credincioși și credincioase,

În urmă cu câteva zile a început Postul Nașterii Domnului, care ne oferă posibilitatea curățirii trupesti și sufletești. Acesta închipuie ajunarea timp de 40 de zile a proorocului Moise, când a primit Tablele Legii pe muntele Sinai, dar și postul patriarhilor din Vechiul Testament, care așteptau și ei venirea lui Mesia. Asemenea lor, și noi trebuie să ne străduim să ne curățim sufletele, pentru a-L primi cu bucurie pe Pruncul Iisus. Însă, alături de post, este necesară și rugăciunea și fapta bună, adică milostenia. În acest sens, Sfânta Evanghelie ce s-a citit astăzi la Sfânta Liturghie ne pune înainte o pildă în care se amintește despre un om bogat căruia i-a rodit din belșug țarina, tocmai pentru a ne arăta cât sunt de nocive egoismul și zgârcenia, față de altruism și milostenie. Principala grijă a bogatului nu era grija față de cei nevoiași, ci, cum trebuie să procedeze pentru a-și păstra recolta bogată. Acestuia îi vin în minte gânduri egoiste, să strice hambarele vechi, să construiască altele noi și mai mari și apoi să stea liniștit admirându-și toată bogăția.

Adjectivul posesiv este repetat cu obsesie de către bogat: „jitnițele mele”, „grâul și bunătățile mele”, „sufletului meu”, însă aici apare Dumnezeu care-l muștră destul de aspru adresându-i-se cu o invectivă „nebune” și atenționându-l

că survenind moartea, acestea nu-i vor mai fi de folos.

Dumnezeu a binevoit ca țarina acestui bogat să rodească cu îmbelșugare, ca văzând mulțimea roadelor sale să-și aducă aminte și de cei săraci și necăjiți. Dacă acest bogat ar fi avut dreapta so-coteală, ar fi zis în sine: „Slavă Prea-bunului Dumnezeu că în anul acesta a rodit țarina mea, ca să am de unde da și celor necăjiți și sărmani, care nu au cu ce trăi”, dar mintea și inima acestuia era împietrită, considerând că bogăția era a lui și numai a lui. Inima lui era foarte departe de dragostea față de Dumnezeu și de aproapele, el uită de moarte, considerându-se nemuritor, însă, doar din punct de vedere trupesc. Sugestive sunt cuvintele apostolului care zice: „Veniți acum voi bogaților, plângeți și vă tânguți de necazurile ce vor veni asupra voastră. Bogăția voastră a putrezit iar hainele voastre le-au mâncat moliile. Aurul și argintul vostru a ruginit și rugina lor va fi mărturie asupra voastră și vă va mânca trupurile ca focul”. (Iacov, 5, 1).

Egoismul este un păcat care-l desparte pe om de Dumnezeu, de lumina harului divin. Acesta nu-și vede decât propriul interes, călcând peste capete, doar pentru a-și vedea atins obiectivul, însă nu-și dă seama că se afla într-o ”noapte

Continuare în pagina 2

Pr. Petru URSULESCU

Din sumar

► Pomenirea Sfântului Mare Mucenic Mina – ocrotitorul Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad
pagina 3, Pr. Lucian Farcașiu

► Știri
pagina 4

Îmbogățirea în Dumnezeu

Urmare din pagina 1

apăcatului”. Dumnezeu l-a catalogat drept nebun pe bogatul din pildă pe drept cuvânt, deoarece nu există nebunie mai mare în această viață decât a ne pune nădejdea în averile noastre, a fi nemilostivi și a ne lega sufletul de averi și de plăcerile acestui veac care sunt deșertăciune și moarte.

În Vechiul Testament înțeleptul Solomon dă mărturie despre acest lucru: „Mărit-am lucrurile mele, ziditu-mi-am case, făcutu-mi-am grădini și livezi și am sădit întru ele tot felul de pomi roditori, făcutu-mi-am lacuri de ape ca să ud dintr-ânsele dumbrava de lemne odrăslitoare. Avut-am slugi și slujnice și robi, am avut și cirezi și turme multe de oi, am avut mai mult decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim. Adunatu-mi-am argint și aur și avuțiile împăraților și ale țarilor și tot ce au poftit ochii mei n-am depărtat de la dânzii și nu mi-am oprit inima de la nici o desfătare”. (Ecleziast, 2, 4-10). Rezultatul acestei desfătări îl găsim într-un verset următor: „Mi-am urât viața, că

vicleană este asupra mea fapta făcută sub soare. Că toate sunt deșertăciune și vânare de vânt”. (Ecleziast, 2, 17). Așa ar trebui să gândească toți cei care în această viață sunt robii avuțiilor și ai desfătărilor celor viclene ale acestui veac, care duc pe om la pierderea sufletului.

În cadrul slujbei înmormântării găsim câteva cântări cu referire la acest subiect: „Când dobândim lumea, atunci în groapă ne sălășluim”, sau „Deșertăciuni sunt toate cele omenești. Câte nu rămân după moarte! Nu merge cu noi bogăția, nu ne însoțește mărirea, căci venind moartea, toate acestea pier”, așa cum zice sfântul Ioan Damaschinul. La fel încheie și Mântuitorul Evanghelia de astăzi: „Așa se întâmplă cu cel ce-și adună comori sieși și nu se îmbogățește în Dumnezeu”.

Omul care adună avuții și se leagă cu mintea și cu inima de ele nu se îmbogățește în Dumnezeu, ci se desparte de El, preferând grijile acestei lumi. Însă, precum am mai spus, nu bogăția este spre osândă. Sunt oameni bogați care nu-și lipesc

inima de nimic, ci, dimpotrivă, ajută pe cei săraci și fac milostenii. Aceștia se mântuiesc mai ușor decât unii săraci care cârtesc și sunt nemulțumiți de starea în care se află. Exemple de oameni bogați dar evlavioși și iubitori de Dumnezeu sunt nenumărate începând din Vechiul Testament în persoana dreptului Iov, a patriarhului Avraam, continuând cu Zaheu vameșul în Noul Testament, oprindu-ne la personalitatea Sfântului Constantin Brâncoveanu, care n-a pregetat nici o clipă să renunțe la cele pământești pentru a dobândi cele cerești.

Având aceste exemple, să dorim și noi să ne îmbogățim în Dumnezeu, să-L avem pe Dumnezeu înlăuntrul nostru și să ne îndepărtăm de orice lucru pământesc ce ar putea să pună stăpânire pe noi, iar „nebunia” bogatului din pilda de astăzi, să ne fie învățătură de minte că, dacă vom fi egoiști, iubitori de plăceri și de averi, va veni moartea și vom rămâne fără cel mai important lucru: comuniunea cu Dumnezeu, aici și în veșnicie.

Amin.

Figuri luminoase ale mărturisirii credinței ortodoxe...

Urmare din pagina 1

deoarece își fundamentează afirmațiile sale teologice pe autoritatea Revelației lui Dumnezeu, Care a ieșit în afară de Sine, spre a Se face cunoscut pe El Însuși, iubirea și voia Sa oamenilor și, pe autoritatea Bisericii, ca Trup tainic al lui Hristos, călăuzit și însuflețit de Duhul Sfânt, Duhul iubirii și al comuniunii cu Sfânta Treime. De aceea, cuvântul scris sau rostit al părintelui Felea este bogat în conținut, viu, pătrunzător și cu multă putere, reprezentând și astăzi relevantă, actualitate și deschizând perspective generoase și pline de bucurii duhovnicești și de speranță.

Viața sa curajoasă, predicile sale apologetice și misiunea sa preotească complexă au făcut ca părintele Felea să atragă în catedrala veche din Arad intelectualitatea orașului și foarte mulți alți credincioși, care prin lucrarea preotească a acestuia primeau răspunsuri la întrebările lor și încurajare în acei ani de jumătatea secolului trecut, pentru a putea trece mai ușor prin furtunile istoriei.

În calitatea sa de preot și de profesor de teologie la Academia Teologică din Arad (1938-1948), în ultimul an de existență a acesteia, fiind și rectorul ei, părintele Felea a pus în lucrare neobosită darurile cu care a fost înzestrat de Dumnezeu. Activitatea sa didactică laborioasă, evlavie cu care slujea sfintele slujbe și cuvântul înaripat și cu convingere rostit, au făcut ca părintele Felea să stârnească multe animozități din partea celor apropiați și, mai ales, să provoace ura ideologilor ateismului totalitar. Această ură a făcut ca părintele Felea să fie trimis în lagăr la Caracal în anul 1945 și să suporte două arestări: în anul 1949 și în 1958. Această din urmă arestare i-a atras și sfârșitul vieții sale, prin suferințele îndurate la închisoarea de la Aiud, unde trece la cele veșnice în ziua de 18 septembrie 1961, ca martir pentru mărturisirea lui Iisus Hristos și din dragoste față de Biserica Lui.

Niciodată nu va fi suficient de mult, ca să fie pomenit acest teolog arădean și toți mărturisitorii credinței în vremuri de prigoană, pentru ca prin aceasta, să fie puse în evidență valențele luminoase ale vieții și activității teologice și preoțești ale părintelui Ilarion V. Felea. Astfel, prin această comemorare, și cele care vor urma și cu alte prilejuri, cei de astăzi și de mâine să se lase inspirați din moștenirea sa teologică, misionară, duhovnicească și apologetică.

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul își aniversează hirotonia episcopală

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcopul vicar al Arhiepiscopiei Aradului, își aniversează hirotonia episcopală. Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a transmis un mesaj de felicitare.

Ierarhul s-a născut în 12 februarie 1972, în localitatea Berezeni, județul Vaslui (nume de botez Vlad). Formarea teologică a dobândit-o la Seminarul Teologic Veniamin Costachi de la Neamț (1990-1995) și Facultatea de Litere și Teologie din cadrul Universității Ovidius din Constanța, la Specializarea Teologie-Istorie (1996-2000), unde a urmat și cursurile de masterat la specializarea Istorie veche-medievală (2000-2002).

În anul 2003 a fost admis la cursurile de doctorat în cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea Al. I. Cuza din Iași, la Specializarea Istoria Bisericii Ortodoxe Române, cu teza Mitropolia Moldovei și Sucevei: Arhiepiscopia Iașilor în prima jumătate a secolului al XX-lea (1900-1948), elaborată sub îndrumarea acad. prof. univ. dr. Emilian Popescu. În ianuarie 2009 i s-a conferit titlul de doctor în teologie.

Consistoriului monahal și Consilier Cultural al Arhiepiscopiei Iașilor; Exarh al mănăstirilor din județul Iași.

În ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 29 octombrie 2009 a fost ales Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, cu titlul Lovișteanul. Ceremonia de instalare, oficiată de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, a avut loc în data de 14 noiembrie 2009, la Catedrala Arhiepiscopală Sfântul Nicolae din Râmnicu Vâlcea.

Sfântul Sinod al Bisericii noastre l-a ales prin vot secret, în ședința din 4 iulie 2017, pe Preasfințitul Părinte Episcop vicar Emilian Lovișteanul ca Episcop vicar pentru Arhiepiscopia Aradului cu 43 de voturi din 46 de voturi valid exprimate.

Ceremonia de instalare a Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul, noul Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a avut loc în 16 iulie 2017 imediat după oficierea Sfintei Liturghii în Catedrala Veche Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul din Arad.

Întru mulți ani, Stăpâne!

Simpozion doctoral la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad Contribuția ecumenică a Ortodoxiei românești în timpul comunismului

În ziua de 14 noiembrie 2017, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, au debutat lucrările Simpozionului anual a doctoranzilor Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. La această sesiune s-au înscris 30 de doctoranzi care vor prezenta și dezbate, pe parcursul a trei zile, teme pregătite sub îndrumarea coordonatorilor lor de doctorat.

În deschiderea lucrărilor, părintele profesor dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad a adresat un cuvânt de salut participanților, evidențiind coordonatele tematice și tehnice sub auspiciile cărora se derulează acest proiect important, mai ales și pentru faptul că unul dintre indicatorii esențiali ai studiilor doctorale se referă la cercetarea științifică. De aceea, referatele prezentate de studenții doctoranzi vor fi reunite în *Studia Doctoralia*, revistă care stă mărturie în ceea ce privește documentarea și activitatea științifică din cadrul Școlii Doctorale de la Arad. În același timp, părintele decan a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru binecuvântare și pentru permanentul sprijin acordat activităților ce se derulează în cadrul Facultății de Teologie din Arad, implicit și în cadrul Școlii Doctorale. De asemenea, a fost apreciată contribuția părintelui profesor Constantin Rus, Directorul Școlii Doctorale, precum și a părintelui lector dr. Filip Albu pentru implicarea în buna organizare a acestui eveniment academic.

La rândul său, părintele profesor Constantin Rus a apreciat implicarea studenților doctoranzi arădeni în elaborarea referatelor lor.

Primele 18 comunicări științifice, desfășurate în ziua de 14 noiembrie, au fost moderate de părinții profesori Constantin Rus și Ioan Tulcan, acestea fiind urmate de sesiuni de dezbateri ample pe marginea celor prezentate.

Școala Doctorală de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad asumă astfel exigențele academice și științifice actuale, oferind un cadru teologic-formativ important în misiunea și apologia Bisericii, în lumea actuală.

Pomenirea Sfântului Mare Mucenic Mina – ocrotitorul Paraclisului Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad

Sâmbătă, 11 noiembrie a fost o zi aparte pentru profesorii și studenții Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad. Aceasta întrucât în această zi îl prăznuim pe Sfântul Mare Mucenic Mina, ocrotitorul Paraclisului din curtea Facultății, alături de Sfântul Cuvios Maxim Mărturisitorul, prăznuit în ziua de 21 ianuarie. Și în anul acesta, Sfântul Mare Mucenic Mina, a fost cinstit după cum se cuvine, cu o rânduală deosebită, așa cum de altfel se cuvine să fie cinstit patronul și ocrotitorul unui locaș sfânt de închinare și rugăciune. Astfel, Vineri seara, în ajun, a fost săvârșită slujba Vecerniei cu Litie la care a slujit și întâistătătorul eparhiei noastre, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevcicu. Înaltpreasfinția Sa a fost întâmpinat în curtea așezământului teologic de către soborul părinților profesori slujitori și de către studenții Facultății cu o vie emoție și bucurie sufletească, fiind condus în Sfânta Biserică.

Din soborul slujitorilor au făcut parte părinții profesori slujitori la Paraclisul Facultății, părintele Arhidiacon Asist. Drd. Tiberiu Ardelean precum și foști studenți ai Facultății, acum preoți în parohiile eparhiei noastre. Răspunsurile la strană au fost date de asemenea de un grup format din studenți, masteranzi și absolvenți ai Facultății de Teologie arădene.

La sfârșitul slujbei Vecerniei cu Litie, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a rostit un frumos cuvânt de zidire sufletească, arătând că Sfântul Mare Mucenic Mina ne arată prin pilda vieții sale că adevărata cinstire trebuie acordată numai lui Hristos, Domnul și Stăpânul nostru, fiind din această privință un model autentic de slujire a

lui Hristos pentru toți preoții și viitorii slujitori ai Sfântului Altar, dar și pentru toți credincioșii Bisericii. Înaltpreasfinția Sa s-a referit și la ceilalți sfinți cinstiți în această zi: Victor și Vicențiu, Sfânta Muceniță Ștefanida, dar mai ales Sfântul Teodor Studitul, cel care a luptat cu foarte multă râvnă și pricepere teologică pentru apărarea sfințelor icoane.

Părintele Arhiepiscop a legat faptul acesta al pomenirii Sfântului Teodor Studiutul și de lucrările care sunt în derulare la Paraclisul Facultății de Teologie din Arad, pentru pictarea acestuia, astfel încât Sfântul Locaș să fie împodobit și prin sfințele icoane care vor străluci pe pereții săi, constituind astfel și un îndrumar văzut pentru studenții teologi și credincioșii care vin în acest loc de rugăciune. Acest fapt are o importanță majoră, a arătat Înaltpreasfinția Sa, mai ales în anul închinat de Sfântul Sinod al Bisericii noastre sfințelor icoane și tuturor iconarilor sau pictorilor de biserică, alături de pomenirea Patriarhului de pioasă memorie, Justinian Marina și a tuturor mărturisitorilor pentru dreapta

credință și Ortodoxie din timpul perioadei comuniste.

Cuvântul de mulțumire adresat ierarhului a fost rostit la sfârșitul slujbei Vecerniei de către Părintele Ștefan Negreanu, care a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru dragostea părintească arătată întotdeauna părinților slujitori de la Paraclisul Facultății, pentru grija și atenția acordată studenților teologi, pentru slujire și pentru cuvântul de învățătură împărtășit celor prezenți în biserică, invitându-l ca ori de câte ori timpul îi îngăduie, să poposească în mijlocul profesorilor și studenților, la rugăciune, în Paraclisul Facultății, pomenindu-i și în rugăciunile de toată vremea ale Înaltpreasfinției Sale.

Faptul că ierarhul locului a slujit rânduală liturgică din prețuia hramului Paraclisului Facultății are pentru noi o semnificație aparte, înțelegând din aceasta preocuparea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop pentru bunul mers al școlii teologice arădene și pentru formarea duhovnicească a viitorilor preoți.

După slujba Vecerniei cu Litie a fost săvârșită în continuare și slujba Utreniei Sfântului Mina. A doua zi dimineața au fost săvârșite în chip solemn slujba Acatistului Sfântului Mina, și în continuare Sfânta Liturghie de praznic, de către soborul părinților profesori slujitori la Paraclisul Facultății, precum și mulți preoți din eparhia arădeană, foști studenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad. Aceștia vin an de an la slujbele de hram ale Paraclisului pentru a retrăi bucuria pe care au adunat-o în acest loc de rugăciune în vremea formării lor teologice și duhovnicești. Cuvântul de învățătură la Sfânta Liturghie a fost rostit de către Părintele Lect. Dr. Ștefan Negreanu, care a vorbit despre puterea duhovnicească a Sfântului Mina nu doar de a recupera pagubele noastre materiale, ci mai ales de a reface așezământul nostru cel dinlăuntru, constituind astfel pentru noi nu doar un model, ci un mijlocitor puternic și un rugător tare la tronul slavei lui Hristos. La sfârșitul Dumnezeieștii Liturghii au fost binecuvântate prinoasele aduse întru cinstirea Sfântului Marelui Mucenic Mina și de asemenea, a fost săvârșită o panahidă pentru profesorii Facultății și ctitorii sfântului locaș, adormiți în Domnul. Suntem încredințați de faptul că Sfântul Mare Mucenic Mina, alături de Sfântul Maxim Mărturisitorul, ocrotitorii Paraclisului Facultății noastre, aduc prin rugăciunile lor înaintea tronului lui Dumnezeu, un prisos de har și binecuvântare pentru Facultatea noastră, pentru studenții ei și pentru toți ostenitorii care-i cerem sprijinul și mijlocirea.

Pr. Lucian FARCAȘU

Revederea la 20 de ani a absolvenților Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad

În după-amiaza zilei de 9 Noiembrie 2017, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului și a Preasfințitului Părinte Sofronie Drincec, Episcopul Oradiei, Catedrala veche a Aradului și Facultate de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad au găzduit revederea de 20 de ani a promoției anului 1997.

Programul a debutat cu oficierea slujbei de Tedeum și a parastasului pentru profesorii și absolvenții care au adormit în răstimpul celor 20 de ani, slujbe săvârșite sub protia preacuviosului părinte Constantin Timiș, vicar administrativ al Episcopiei Caransebeșului. La finalul sfințelor slujbe, din partea absolvenților a vorbit părintele Daniel Alic, care a adresat cuvinte de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Timotei și părinților profesori pentru toată jertfa depusă întru formarea studenților acestei promoții, evocând și emoția revederii la două decenii de la încheierea studiilor.

Apoi, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a salutat prezența Preasfințitului Părinte Episcop Sofronie al Oradiei și a absolvenților la această frumoasă aniversare făcând cinste instituției academice teologice arădene prin tot ceea ce au îndeplinit fiecare dintre ei până acum. ÎPS Sa a subliniat și faptul că „această școală teologică își continuă și acum același parcurs ascendent prin multiplele activități prin care aduce re-

ale contribuții cercetării teologice precum și Bisericii”.

Manifestările au continuat în aula facultății cu susținerea cursului festiv, disertația aparținând părintelui profesor Ioan Tulcan. În preambul, acesta a salutat această revedere, remarcând, în cuvinte de apreciere, onoarea pe care școala teologică arădeană o primește prin această generație specială, între care se numără Preasfințitul Părinte Episcop Sofronie, precum și mulți preoți cu responsabilități speciale în cadrul Bisericii.

Disertația preacucerniciei sale a abordat tema: *Relația dintre Teologie, Parohie și Școală*, reținându-se câteva idei principale: „Teologia este nu numai a vorbi despre Dumnezeu ci, mai ales, a vorbi cu El. Tocmai de aici derivă o realitate profundă care ne ajută să rămânem mereu proaspeți, iar de aici decurge și resursa de

înnoire și vitalitate pentru viața pastorală a Bisericii, cea care se confruntă acum cu multiple provocări venite din partea unei societăți secularizate.”

Apoi, a urmat, citirea catalogului, cei prezenți evocând câteva repere mai importante petrecute în viața lor profesională și familială de la finalizarea studiilor și până în momentul de față, aducând fiecare cuvinte de mulțumire dascălilor care i-au format.

Un cuvânt special a fost adresat de PS Episcop Sofronie care a mulțumit colegilor săi de generație pentru această revedere și pentru frumoasele cuvinte auzite de la aceștia, în care se văd „semințele aruncate de profesorii acestei școli în sufletele noastre, acum două decenii, care au rodit frumos atât în via Bisericii cât și în viețile lor”.

În final, părintele decan, preotul

profesor Cristinel Ioja a salutat pe cei prezenți prin cuvintele „Bine ați revenit acasă”, arătând că „această revedere are o relevanță specială pentru fiecare din cei prezenți deoarece prin ea, se dă mărturie despre paternitatea spirituală specială, aceea care i-a format cultural și spiritual, prin care sunteți feriți de ispita ignoranței și a depersonalizării. Acest lucru este evocat de figurile magistrale ale foștilor ostenitori ai acestei școli teologice venerabile, ce are o istorie de aproape două veacuri, parte din aceștia fiind fondatori și membri ai Academiei Române, iar alții martiri ai credinței.” Pe de altă parte, preacucernicia sa a arătat că: „cei patru ani de studii pot fi asemănați cu drumul de la Ierusalim la Emaus, în care profesorii au căutat să vă *tălcuiască Scripturile*, iar cei douăzeci de ani scurși de atunci și până acum înseamnă bucuria rodirii în via Domnului”, încheind cu urarea de a-și păstra, fiecare, aceeași râvnă pentru slujirea Bisericii lui Hristos și de a cultiva o legătură permanentă cu școala care i-a format.

Organizatorul acestei manifestări, părintele profesor Caius Cuțaru, le-a mulțumit colegilor de generație pentru prezența în număr mare la această aniversare, reținând propunerea lansată de mai mulți colegi, aceea de a organiza mai des astfel de revederi.

Pr. dr. Filip ALBU

ȘTIRI

Sinaxă monahală în Arhiepiscopia Aradului

În ziua de marți, 14 noiembrie 2017, sub conducerea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, la Mănăstirea „Sfântul Simeon Stâlpnicul” din cartierul arădean Gai, s-au desfășurat lucrările Sinaxei stareților și starețelor din cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului.

Alături de Înaltpreasfinția Sa a fost prezent și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului. De asemenea, la lucrările sinaxei au fost invitați să ia parte și părinții consilieri și inspectori de la Centrul Eparhial, protopopii celor patru protopopiate, duhovnicii mănăstirilor și schiturilor din eparhie.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a slujit în Parohia Hălmăgel

În Duminica a 25-a după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a poposit în mijlocul credincioșilor din Parohia Hălmăgel, Protopopiatul Sebiș. Aici, Chiriarhul a fost întâmpinat de către protopopul locului, PC Părinte Alexandru Botea, de doamna primar Mihaela Banci, de preotul paroh Ciprian-Nicolae Briciu și de toată suflarea satului. Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în biserica parohială cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

La momentul convenit, Chiriarhul arădean a rostit un cuvânt de învățătură despre „O potrivire calendaristică” (pe baza citirilor scripturistice ale duminicii: Efes. 4; Luca 10), adică pomenirea Sfântului Ioan cel Milostiv, patriarhul Alexandriei chiar în duminica Samaritanului milostiv, prilejuind astfel exemplificarea întocmai pentru credincioși a parabolei atât de grăitoare pentru filantropia creștină, prin viața jertfelnică pentru aproapele a unuia dintre ierarhii aleși ai Bisericii. Tâlcuirea Evangheliei duminicale, după Cazania zilei, a arătat cum sub chipul samaritanului milostiv este Însuși Mântuitorul, ilustrând mila divină față de cei ce în căderile pe calea vieții caută mântuirea, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

La final, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a oferit preotului paroh Ciprian-Nicolae Briciu distincția de iconom în semn de aleasă prețuire pentru hărnicia de care a dat dovadă în treburile gospodărești ale parohiei.

După Sfânta Liturghie, Chiriarhul împreună cu soborul de slujitori, a sfințit obiectele noi de cult, achiziționate de credincioși, crucea ce va fi așezată pe turla bisericii și locul unde se va construi o casă parohială nouă.

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a slujit la Catedrala Veche din Arad

În Duminica a XXV-a după Rusalii, 12 noiembrie 2017, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala Veche a Aradului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi și în prezența numeroșilor credincioși. Din sobor au făcut parte și pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, pr. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, pr. Traian Micoroi, parohul Catedralei Vechi. În cuvântul de învățătură adresat celor de față, Ierarhul a făcut o tâlcuire a Evangheliei de la Luca, cap. 10, rânduită pentru această duminică, în care a arătat cât de importantă este dragostea și mila față de aproapele aflat în suferință și încercare. Îndemnul Mântuitorului „Du-te și fă și tu asemenea!” este valabil și pentru noi și ne obligă să-L urmăm pe Domnul în ceea ce privește atitudinea față de cei din jurul nostru, de la compasiune și sprijin concret, până la jertfă. De asemenea, Preasfinția Sa a arătat că biserica de astăzi reprezintă acea casă de oaspeți în care se vindecă omul rănit sufletește și trupest de patimi și boli.

La momentul rânduit, zeci de credincioși, tineri și vârstnici s-au împărțit cu Trupul și Sângele Mântuitorului.

Răspunsurile liturgice au fost date de Corul Armonia al Parohiei Arad-Centru, condus de dirijorul Ovidiu Boar.

La final, protopopul Aradului, părintele Flavius Petcuț, în numele clericilor și credincioșilor Catedralei Vechi, i-a oferit Ierarhului un frumos buchet de trandafiri.

Zile de prăznuire a Sfântului Ioan Hrisostom în Arad

În zilele de 12 și 13 noiembrie, Sfântul Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului a fost sărbătorit cu multă evlavie de către clericii și credincioșii arădeni. Aceasta, deoarece în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din municipiul Arad se află de câțiva ani o frumoasă raclă de argint cu o părticică din moaștele Sfântului Ioan Gură de Aur, primite în dar din Cetatea

Vaticanului. Sărbătoarea marelui Ierarh devine an de an un eveniment spiritual așteptat și trăit cu bucurie duhovnicească de către credincioșii arădeni.

Astfel, în seara zilei de duminică, 12 noiembrie, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, înconjurați de un ales sobor de preoți și diaconi și în prezența a numeroși credincioși, au săvârșit slujba Vecerniei cu Litie, care deschide sărbătoarea praznicului. Slujba s-a desfășurat după rânduiala bisericească, având ca moment culminant procesiunea cu sfintele moaște, purtate de soborul slujitor, în jurul Catedralei arhiepiscopale. Preoți și credincioși cu făclii aprinse au intonat troparul sfântului și s-au rugat ca sfântul să mijlocească înaintea lui Dumnezeu pentru ei. Sfintele moaște împreună cu icoana sfântului au fost așezate în mijlocul catedralei spre a fi cinstite de către credincioșii dornici de a primi ajutorul Sfântului Ioan Gură de Aur.

Cuvântul de învățătură în seara de ajun a fost rostit de către Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, care a prezentat aspect din viața și opera Sfântului Ioan Gură de Aur, învățături folositoare pentru viața creștină de astăzi.

În ziua de luni, 13 noiembrie, în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime”, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, au oficiat Sfânta Liturghie, înconjurați fiind de soborul preoților și diaconilor și în prezența numărului mare de credincioși.

Predica zilei a fost rostită de către Chiriarhul arădean, având ca titlu „Învățător a toată lumea”, în care a evocat momente din viața Sfântului Ioan Hrisostom, reflectând spiritul dreptății și iubirii de oameni care l-a călăuzit

Spre a încheia sărbătoarea și ca o deschidere spre începutul Postului Crăciunului, în seara zilei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a săvârșit Acatisul Sfântului Ioan Gură de Aur. la finalul acestuia, Înaltpreasfinția Sa a vorbit credincioșilor prezenți în legătură cu titlul de la Sfânta Liturghie și cu Acatisul Sfântului Ioan Gură de Aur, arătând modul în care sfântul pomenit a înțeles să-și împlinească datoria pastorală față de cei încredințați, cu exemplificările respective din textul inmografiei slujbelor, subliniind cinstirea de care s-a bucurat în toate timpurile. cu pregătirea filosofică și retorică Sfântul Ioan Hrisostom a dovedit priceperea de a apăra și întări învățătura și practica bisericească în fața tuturor; iar moaștele sale au fost primite în diferite centre, între care și Aradul, cu multă evlavie de către cler și popor.

Numărul mare de credincioși prezenți în aceste zile sunt expresia vie a evlaviei de care se bucură Sfântul Ioan Gură de Aur în rândul credincioșilor arădeni și nu numai.

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.